

Het gastland van het WK voetbal is het rijkste land van Afrika, maar de helft van de bevolking is straatarm

Jeannine Bellens: „Je kunt makkelijker goede attitudes vroeg aanleren, dan later slechte af te leren.” © Van Parys Media

Kind met zakcent of consument

Leren omgaan met geld is de taak van onderwijs en ouders

- ▶ Leemtes in de kennis van jongeren over geld leiden tot problemen
- ▶ Nu ook sociaaleconomische eindtermen in secundair onderwijs
- ▶ Zakgeld is een goede manier om jonge kinderen al bewust te maken van de waarde van geld

Jozefien VAN HUFFEL

Ze zijn negentien en vijftien en hebben schulden. „Het kwam door de televisieserie Sara. Ik zag een aflevering en be-

stelde telkens de volgende. Drie euro per aflevering kostte het, tweehonderd keer”, zegt Saskia. Roxane: „Ik ken iemand die een strenge opvoeding kreeg en die weet wellicht hoe ze met geld moet omgaan. Maar ik heb dat niet geleerd. Ik leende geld bij de bank om – ik durf het bijna niet te zeggen – op vakantie te gaan.”

Saskia en Roxane vertellen hun verhaal voor een project van het Vlaams Centrum Schuldbemiddeling (vcs). „Heel wat jongeren blijken niet te weten welke vaste kosten ze zullen hebben als ze op eigen benen staan: huur, elektriciteit, verzekering. Ze kunnen moeilijk inschatten wat het betekent iets op krediet te kopen. Ook heel wat andere financiële weet-

jes zijn hun onbekend”, zegt Isolde Vandevelde van het vcs.

Ook in een onderzoek van Felfin, de federatie voor de financiële sector, naar de kennis van de bestaande financiële middelen, scoorden jongeren tussen achttien en vierentwintig beduidend slechter dan het gemiddelde. Vandevelde: „Kinderen maken best al op jonge leeftijd kennis met geld, en bijvoorbeeld met sparen.”

Alvast in het middelbaar onderwijs zou vanaf volgend schooljaar iets meer werk moeten worden gemaakt van de opvoeding van leerlingen tot bewuste consumenten. De vakoverschrijdende eindtermen worden immers aangevuld met een sociaaleconomisch luik. „In de eindtermen

staat vooral dat leerlingen na zes jaar hun eigen budget moeten kunnen beheren”, legt Lut Creemers van het departement Onderwijs uit. „Ruimer willen we bewust maken van verschillende processen die in de samenleving op elkaar inwerken. De eindtermen gaan dus ook over armoede, welzijn en arbeid.”

Het ocmw van Zottegem ontwikkelt momenteel een themakoffer over geld voor de basisschool. „Het past in ons globaal project: er is nazorg voor mensen die schulden hebben gehad, en voor middelbare scholen bieden we een toneelstuk aan”, vertelt Jeannine Bellens. „Als preventie je belangrijkste doel is, begin je echter best zo vroeg mogelijk. Het

kost minder moeite om de juiste attitudes en sociale vaardigheden aan te leren, dan om later van foute attitudes af te raken.”

Kinderen van het eerste leerjaar moeten in het spel van het ocmw simpelweg met een aantal munten bijvoorbeeld een ontbijt kopen. Bellens: „Geleidelijk aan komen daar elementen bij: reclame, het aspect van vaste kosten. Op een speelse manier hopen we ervoor te zorgen dat twaalfjarigen tenminste even nadenken over wat ze met hun zakgeld doen.”

„Ouders bepalen best zelf de regels over zakgeld, afhankelijk van de waarden die ze willen doorgeven”

Naast de school leren ook ouders kinderen met geld omgaan. Opvoedkundigen zijn het eens over de makkelijkste en beste methode, zakgeld geven. „Sommigen zeggen dat je ermee mag beginnen wanneer kinderen kunnen tellen. Volgens anderen wacht je best tot het kind er zelf om vraagt, en dus al meer de waarde van geld begint te kennen”, zegt Elisa Berckmans van de Opvoedingswinkel Brussel.

Volgens een onderzoek van het orvo, Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties, kreeg driekwart van de kinderen en jongeren tussen negen en zeventien jaar in 2009 zakgeld. Gemiddeld bedroeg dat 35 euro per maand, al is het verschil tussen jongere en oudere kinderen uiteraard groot.

„Wij geven vaak het advies om het bedrag te laten afhangen van de financiële toestand van de ouders, van de leeftijd en van wat het kind volgens de afspraak met het geld moet betalen”, vervolgt Berckmans. Je geeft het zakgeld best met een bepaalde regelmaat. Wekelijks of bij twaalfjarigen maandelijks, omdat ze er dan geduldiger en bedachtzamer mee leren omgaan. Ouders mogen daarover in samenspraak met de kinderen beslissen. De regels bepaal je best aan de hand van de waarden die je met het zakgeld geven wilt overdragen.”

Ook over de uitgaven kunnen kinderen zelf verantwoordelijkheid dragen. Berckmans: „Ze kiezen misschien om futiliteiten te kopen, maar leren zo wel de waarde van geld inschatten en doen als het ware ervaring op. Ouders hebben wel het recht te weten wat er met het zakgeld wordt gekocht.”